

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ
(ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ) ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

Position Paper in First Language Kannada –
Elementary Teacher Education

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ

‘ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ’

ಡಾ|| ಕೋಡಿರಂಗಪ್ಪ

ಕೋರ್‌ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ
(ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ) ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು

Position Paper in First Language Kannada – Elementary Teacher Education
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ
ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ

‘ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ’

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು

1. ಡಾ|| ಕೋಡಿರಂಗಪ್ಪ, ಕೋರ್‌ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಕರು
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ-562101.
Email: kodirangappa@gmail.com
2. ಪ್ರೊ.ಎಂ.ನಾಗರಾಜು, ಸದಸ್ಯರು
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,
ರಾಜಾಜಿನಗರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-10
3. ಡಾ|| ವಿಷ್ಣು ಎಂ.ಶಿಂಧೆ, ಸದಸ್ಯರು
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿಜಾಪುರ.
4. ಶ್ರೀ.ಕೆ.ಜಿ.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ, ಸದಸ್ಯರು
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,
ಆರ್.ವಿ.ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ,
ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-11.

3. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ / ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಮಗುವಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಭಾಷಾಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ನೋಮ್‌ಚೋಮ್‌ಸ್ಕಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಸಹಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಗು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಮನೆ, ನೆರಹೊರೆ, ಸಮವಯಸ್ಕರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಹುಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದ ಭಾಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಿ / ಅನುಕರಣೆ ಮೂಲಕ ಮೊದಲು ಮೌಖಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಮವಯಸ್ಕರು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂವಾದ, ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಮನೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಭಾಷೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ/ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಇತರೆ ಒಂದೆರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿ 4-5 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮ. ಮಕ್ಕಳು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಓದು, ಬರಹ, ಕಲಿಕೆ, ಯೋಚನೆ, ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನಗಳ ನಡುವೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತು, ಓದು, ಬರಹ, ಯೋಚನೆ, ಗ್ರಹಿಕೆ, ಸಂವಹನ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಕೌಶಲಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕವೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇವಲ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಬೋಧನೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಅಂಶಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲ ನೆಲೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಶುಷ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖಿ ಆಯಾಮಗಳ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಗಳ ಭಾಷೆಯೂ ಸಹ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಜಾನಪದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ

ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ರಚನಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಜ ಆಟ ಪಾಠಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಮವಯಸ್ಕರ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸಲು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ರಚನೆ, ಪ್ರಯೋಗದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನಿಯಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಬೋಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಬಹುಮುಕಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಔಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ, ಚಿಂತನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ವಿಷಯ ಕಲಿಕೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯು ಬಹುಮುಖಿ ಹಾಗೂ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಕಲಿಸಲು ನೆರವಾಗುವಂತಹ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪುಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬೋಧನೆ :

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸಹ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೇ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ. ದಿನಾಂಕ : 29-04-1994ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ :

1. ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೇ (ಮಾತೃಭಾಷೆ) ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡೇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
2. ಐದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಮೂರನೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ.
3. ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.
4. ಐದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಹೊರತಾದ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ. (ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ - ನೀತಿ ನಿರೂಪಣಾ ವರದಿ ಸಂ. ಪ್ರೊ.ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು, 2001)

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಆಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳು ಸಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ಭಾಷಾ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ 350(ಎ) ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಈ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಆಶಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪೂರಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗಿನ ಭಾಷಾ ನೀತಿ ಆದೇಶ

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಇಡಿ 28 ಪಿ.ಜಿ.ಸಿ 94, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 29-04-1994

1. ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕ 22-04-1994ರ ಇಡಿ 28 ಪಿ.ಜಿ.ಸಿ 94 ಕ್ರಮಾಂಕದ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ದಿನಾಂಕ 08-12-1993ರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1994-95ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಷಾ ನೀತಿ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶಿಸಿದೆ.
  - ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೇ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರುವ 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
  - 3ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡೇತರರಿಗೆ ಕನ್ನಡವು ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಸಲಾಗುವುದು.
  - 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿರದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.
  - 5ನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬಾರದು. ಅನುಬಂಧ 2 ರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯಬಹುದು.
  - ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ 8ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯು 125 ಅಂಕಗಳನ್ನು, ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯು 100 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯು 100 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.
  - ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 2 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ, ಹಾಗೂ 2 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
2. 1994-95ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. 1994-95ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1ನೇ ತರಗತಿಗೆ ದಾಖಲಾಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಬೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
5. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಇರುವ ಅಂಗೀಕೃತ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 4 ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು.

ಅನುಬಂಧ - 1

1. ಕನ್ನಡ
2. ತಮಿಳು
3. ತೆಲಗು
4. ಮಲಯಾಳಂ
5. ಮರಾಠಿ
6. ಹಿಂದಿ
7. ಉರ್ದು
8. ಇಂಗ್ಲಿಷ್

ಅನುಬಂಧ - 2

1. ಕನ್ನಡ
2. ತಮಿಳು
3. ತೆಲಗು
4. ಮಲಯಾಳಂ
5. ಮರಾಠಿ
6. ಹಿಂದಿ
7. ಉರ್ದು
8. ಇಂಗ್ಲಿಷ್
9. ಸಂಸ್ಕೃತ
10. ಅರೇಬಿಕ್
11. ಪರ್ಶಿಯನ್

ii. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ನೀತಿ:

1. ಕರ್ನಾಟಕವು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂತ್ರದನ್ವಯ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಈ ಸೂತ್ರದಡಿ ಪ್ರಥಮ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಅಥವಾ ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು.
2. 1-4 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ (ಕನ್ನಡ, ಉರ್ದು, ಮರಾಠಿ, ತೆಲಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
3. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು (ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ವಿಷಯವಾಗಿ) ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
4. ಐದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಸಲಾಗುವುದು.
5. ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ 6ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿ/ಕನ್ನಡ/ಸಂಸ್ಕೃತ/ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗಳನ್ನು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಸಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.
6. ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಉದಾಹರಣೆಗೆ: 10ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವು 8ನೇ ತರಗತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವಿದ್ದಷ್ಟು, 10ನೇ ತರಗತಿಯ ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ 6ನೇ ತರಗತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು.
7. ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

	ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ	ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ #	ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ *
ಅ.	ಕನ್ನಡ	ಇಂಗ್ಲಿಷ್	ಹಿಂದಿ/ಸಂಸ್ಕೃತ
ಆ.	ಉರ್ದು/ಮರಾಠಿ/ತೆಲಗು/ತಮಿಳು/ಹಿಂದಿ/ ಸಂಸ್ಕೃತ **	ಕನ್ನಡ/ಇಂಗ್ಲಿಷ್	ಇಂಗ್ಲಿಷ್/ಕನ್ನಡ
ಇ.	ಇಂಗ್ಲಿಷ್	ಕನ್ನಡ	ಹಿಂದಿ/ಸಂಸ್ಕೃತ

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಔಪಚಾರಿಕ ಕಲಿಕೆ 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 2007-08 ರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದಲೇ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

* ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ 6 ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

** ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು 8ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

***ಅರಾಬಿಕ್/ಪರ್ಶಿಯನ್ ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೇ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು, ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ - ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲಗು ಅಥವಾ ಉರ್ದು ಕಲಿಯಲು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಬಹುದು.

8. ಆದರೆ, +2 ಹಂತದಿಂದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯುವ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
  9. ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಕನ್ನಡೇತರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- (ಆಧಾರ: ನಿರಂತರ, NCF-2005, RTE-2009, CCE ಪರಿಚಾಯತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-2012)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಆಶಯಗಳು:

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಆಗಿದ್ದು ಇದರ ಪ್ರಥಮ ಗುರಿ ಎಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯಾದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಮುಂದುವರಿದು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆ, ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಶಿಷ್ಟಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆಡುಭಾಷೆ, ಜಾನಪದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಹನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಸಹಜ ಮಾತು ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಕಲಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಲಿತು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ,

- ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಮಾತು ಮತ್ತು ಓದು-ಬರಹ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವವರನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ, ಓದುವ, ಬರೆಯುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಬಹುಭಾಷಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

- ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಲಿಸುವಿಕೆ, ಮಾತು, ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಬೆಳೆಸುವುದು. ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಅನುಭವ, ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ; ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು.
- ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಮಾತು, ಓದು, ಬರಹ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಕಲಿತು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯ ರಚನಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು (ವ್ಯಾಕರಣ) ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಓದುಗಾರಿಕೆ ಹವ್ಯಾಸ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿರುಚಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂವೇದನೆ, ಜಾನಪದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂವೇದನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಲಾಭಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಈ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಬಹು ಆಯಾಮಗಳ, ವ್ಯಾಪಕವಾದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಕರ್ಷಕ ಮತ್ತು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಕಲಿಯುವಂತಹ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಜ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ಪದಸಂಪತ್ತು, ಆಡುನುಡಿಯ ಶೈಲಿ, ವಾಕ್ಯಗಳು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು-ಅವುಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಆ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಸಂವಹನ, ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ಮುಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹವರ್ತಿಗಳ ಜೊತೆ ಒಡನಾಟ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಭಾಷಾ ಪರಿಕರಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾ ಅರ್ಥಬದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು, ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ, ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪಿಯಾಜೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಕೃತಕ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲಾರರು. ಆದುದರಿಂದ ಬಹು ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಲಿ-ಕಲಿ, ಚೈತನ್ಯ ಉಪಕ್ರಮ, ಓದುವ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

3. ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ, ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತಿ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಅಲಂಕಾರ, ಛಂದಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದುವುದು.
2. ರಚನಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವುದು.
3. ಬಹುಭಾಷಾ ಪರಿಸರದಿಂದ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳು, ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಕ್ಕಳು, ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು, ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೊಂದುವುದು.

4. ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಹುರೂಪತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನೆ ಹೊಂದಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವುದು.
5. ಭೌದ್ಧಿಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿರುಚಿ, ಬೋಧನಾ ಪರಿಣಿತಿ, ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆ ಹೊಂದುವುದು.
6. ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಪಠ್ಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವುದು.
7. ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಕಥೆ, ಕವನ, ನಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬೋಧನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವುದು.
8. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ನೆರವಾಗುವ ಕಲಿಕಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಳಸುವ ಕೌಶಲ ಹೊಂದುವುದು.
9. ನಲ-ಕಲಿ, ಚೈತನ್ಯ, ರಂಗ ಕಲೆ, ಗಮಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೊಂದುವುದು.
10. ಅಧುನಿಕ ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಭಾಷಾಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ, ಇ-ಕಲಿಕೆ, ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕೌಶಲ ಹೊಂದುವುದು.
11. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೌಶಲಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಹನ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿ ಹಾಗೂ ನಾಡು-ನುಡಿಗಳ ಬಗೆಯ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆ ಬೆಳಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುವುದು.
12. ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳು, ರಚನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೊಂದುವುದು.

5. ವಿವಿಧ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತ ಕಾಳಜಿಗಳು :

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ನೆಲೆಗಟ್ಟು 2005 ರಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳು : National Curriculum Frame Work-2005

1. ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸಹಜವಾದ ಮನಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಕೌಶಲವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ಹಾಗೂ ನೆರೆಹೊರೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಬೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳು, ಭಾಷಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವರ ಭಾಷಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. (ಪು.46, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ನೆಲೆಗಟ್ಟು-2005. ಅನು.ಎಸ್.ಎಸ್.ಯದುರಾಜನ್)

ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಬಹುಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

1. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹು ಭಾಷಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷಾ

ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳು ಬಹುಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರದೆ ಬಹು ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಕಲಿಕೆಗೂ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಬಹುಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರಿಂದ ಕಲಿಯುವವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಹನೆಯಿಂದ ಬಾಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅನೇಕ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಂಶಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದು ಬಹು-ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ವೈವಿಧ್ಯ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆಯು ಕುಡಿಯೊಡೆಯುತ್ತದೆ.

2. ಬಹುಭಾಷಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅರಿವಿನ ಸಂವರ್ಧನೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹನೆ, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಧನೆ- ಇವುಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. (ಪು.46,ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ನೆಲೆಗಟ್ಟು-2005. ಅನು.ಎಸ್.ಎಸ್.ಯದುರಾಜನ್)
3. ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಹುಭಾಷಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಒಡ್ಡುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದು ಒದಗಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವು ಒಂದು ಪರಿಹಾರ. ಅದು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಚಿಮ್ಮಿ ಹಲಿಗೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಒಂದು ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.
4. ಸಂವಿಧಾನದ 350(ಎ) ಪರಿಚ್ಛೇದದನ್ವಯ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗಿರುವ ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
5. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾ, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದಾಚೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ವಿದ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಗು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
6. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಆನಂತರ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಿಂತನೆ, ಸಂವಹನ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಕಾಸ, ರಸಾನುಭವ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗುವಂತೆ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
7. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದನ್ವಯ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಗಳಿಸಿದ ನಂತರ ಹಿಂದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮುನ್ನೋಟದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಸಬೇಕೇ? ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಕಲಿಸಬೇಕೇ?

ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಾಧನ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

8. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಸಾಧನ ಮಾತ್ರವಾಗದೆ ವ್ಯಾಪಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬೋಧನೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರಬೇಕು. ವೈವಿಧ್ಯ ರೀತಿಯ ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂವಹನ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅಗತ್ಯ. ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ, ಗಣಕ ಯಂತ್ರ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ನಿಯತ ಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಹಜ ಅವಕಾಶಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕಥೆಗಳು, ಕವಿತೆಗಳು, ಹಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಮುಂತಾದವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ.
9. ಭಾಷಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಕೌಶಲಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
10. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ (Isolate) ಕಲಿಸದೇ ಹಲವು ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ (Integrate) ಕೌಶಲಗಳ ಪ್ರಯೋಗ (Application)ದೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
11. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮ (Constructive Approach) ಹಾಗೂ ಸುರಳಿ (Spiral Approach) ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸಬೇಕು.
12. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.
13. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೂಲ ರಚನಾ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು.
14. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅನುಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಓದು-ಬರಹಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಓದು ಬರಹಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಆಧಾರವಾಗುವ ಜೊತೆಗೆ ಚಿಂತನೆ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಅಭ್ಯಾಸ ಕೌಶಲಗಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂವೇದನೆ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೌಶಲಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಲಿಕಾ ಮಾನಕಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓದು-ಬರಹಗಳ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ಹಲವು ಕೌಶಲಗಳು ಒಂದು ಸಾವಯವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಕಲಿಕೆಯು ಬಹು ಆಯಾಮಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದು

ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಇದು ಹಲವು ಕೌಶಲಗಳ ಸಂಗಮವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಶಾಲೆಯ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಓದು- ಬರಹ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯು ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೆ ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ಬೋಧನೆಗಳ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಓದು-ಬರಹ ಕೌಶಲಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದೆ ಕಲಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಹಂತದ ತರಗತಿಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಓದುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ

- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಕ್ಕಳ ಓದುವ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ತುಂಬಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಓದುವ ಕೌಶಲ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಓದುವ ಬಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಮಕ್ಕಳ ಓದುವಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಗುರುತಿಸದೇ ಓದು ಕಲಿಯಲು ಅಗತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಓದು ಕಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಓದುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷರ, ಪದಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವುದು. ಕಣ್ಣೋಟ, ಕಣ್ಣಾಲನೆ, ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಪದಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿ ಜೋಡಣೆ, ಧ್ವನಿ ಏರಿಳಿತ, ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರ, ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಓದುವ ಕ್ರಮ, ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಓದುವುದು, ಸಂಯುಕ್ತ ಪದಗಳನ್ನು ಓದುವುದು, ವ್ಯಾಕರಣ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಓದುವುದು, ಓದುವಾಗ ಅಗತ್ಯ ಮುಖ ಭಾವಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು. ಮುಂತಾದ ಕೌಶಲಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಸೇವಾ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಓದು-ಬರಹ ಕಲಿಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳು, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳು ಓದು ಕಲಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಓದುವ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯಿಂದಲೂ ದೂರವೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳು (Constructive Approach):

- ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯ ಭಾಷಾ, ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಕೊಠಡಿಯು ಉತ್ತಮವಾದ, ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಓದುವ ಪರಿಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಓದುವ ಕಾರ್ಡುಗಳು, ನೋಡಿ ಓದುವ ಸಚಿತ್ರ ಚಾರ್ಟುಗಳು, ಓದಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚಾರ್ಟುಗಳು, ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಓದುವ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಪದಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

ವಿವಿಧ ಚಿತ್ರಗಳು, ಅಕ್ಷರಗಳ ರೂಪ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಧ್ವನಿ ವಿರಳಿತ ಹಾಗೂ ಮುಖ ಭಾವಗಳ ಅಭಿನಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆವಾಗಿ ಓದು ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು.

- ಓದು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುವ ಪೂರಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಕವನಗಳು, ಆಕರ್ಷಕ ಚಾರ್ಟುಗಳು, ಪಠ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಣರಂಜಿತ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.
- ಓದು, ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಎನಿಸುವ ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಶುದ್ಧತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡದೇ ಸಂವಹನ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಗುಂಪಿನ ಚರ್ಚೆಗಳು, ಅನಿಸಿಕೆ-ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ಓದಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು:

ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾದ, ಆಕರ್ಷಕ ಹಾಗೂ ಜೀವಂತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಲಿಯಬಲ್ಲರು. ಆದುದರಿಂದ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ದೃಕ್-ಶ್ರವ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಕರಗಳು; ಆಕರ್ಷಕ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಓದುವ ಕಾರ್ಡುಗಳು; ಗೋಡೆ ಪತ್ರಗಳು; ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕ; ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು; ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು; ಕಾಮಿಕ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಸಚಿತ್ರ ಕಥಾಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಬಳಸುವ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ, ಕಥನ, ಗಾಯನ, ಅಭಿನಯ, ನೃತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ರಸಾನುಭವ, ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಬಹುಮುಖ ಚಿಂತನೆಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಾಧನ -ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಿತರು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಬಳಸಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ತರಗತಿಯ ಕೊಠಡಿಯು ವೈವಿಧ್ಯ ರೀತಿಯ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ನೋಡಿ ಕಲಿಯುವ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಚಾರ್ಟುಗಳು, ಗೋಡೆ ಪತ್ರಗಳು, ಚಿತ್ರಪಟಗಳು, ಪದ, ವಾಕ್ಯ, ಲೇಖನಚಿಹ್ನೆ, ಕಾಗುಣಿತಸಹಿತ ಓದುವ ಚಾರ್ಟುಗಳು, ಬರಹದ ಚಾರ್ಟುಗಳು, ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿರಬೇಕು.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಇ 2009ರ ಅಂಶಗಳು (National Curriculum Frame work for Teacher Education):

- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು ಭಾಷಾ ಪರಿಣಿತಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಸದೃಢಗೊಂಡರೆ ಮಗುವಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಇತರ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯಕ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು.

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಬಹುಭಾಷಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರ ನಡುವೆ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.
- ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರದೇ ಇಡೀ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಕಲಿಕೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ, ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕನು ತಾನು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ, ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ವಿಷಯ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ, ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಭಾಷಾಂತರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ, ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಷಯಜ್ಞಾನ, ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ಇತರ ವೃತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂವಹ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ(2009) ಒದಗಿಸಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳು(Right to Education2009):

- ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.
- 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಗಳ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಕಲಿಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಬಹುಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯ ಮೂಡಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ರೂಪುಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತು, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು, ಓದಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅಭ್ಯಾಸ ಕೌಶಲಗಳು (Study Skills) ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ರಸಸ್ವಾದನೆ ಗುಣ ಬೆಳೆಸಲು ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಬೆಂಬಲಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
- ಬಹು ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ, ಆಡು ನುಡಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಅನುವಾದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು.

- ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳು, ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಕಥೆಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ವೈವಿಧ್ಯ ರೀತಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗಾಗಿಯೇ ಅರ್ಹರಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪೂರ್ವಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಬೇಕು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ರೂಪಿತವಾಗಬೇಕು.

6. ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಶಯಗಳ ಮಹತ್ವ :

1. ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪರಿಗಣಿಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಹಜವಾಗಿ, ಸಂತಸದಾಯಕವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಗಳಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
2. ಬಹುಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಬಹುಭಾಷಿಕ ಹಾಗೂ ಬಹುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮೂಡಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕಲಿಯುವವರ ನಡುವೆ ಮುಕ್ತ ಸಂವಹನ, ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
3. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಸನ, ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಡೆ, ಅನುಕ್ರಮಣತೆ, ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಿಕ್ಷಣವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಉತ್ತಮ ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಓದು ಬರಹಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಬಾಷೆಗಳ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
6. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆ, ಓದು ಬರಹಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆ, ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ.

7. ಪ್ರಸ್ತುತ ಡಿ.ಎಡ್ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಮರ್ಶೆ:

ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಬೀರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ರಚನೆ ಮತ್ತು

ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಬೋಧನಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ, ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ, ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಒಳನೋಟವು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ರಚನಾ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಬೋಧನೆಯ ರೀತಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಭಾಷಾ ತರಗತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.
- ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುನೀಡದೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಪಡಿಯಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ವಿಷಯ ಕಲಿಕೆಯ ರೀತಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಗಣಾತ್ಮಕ(Quantative) ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವಲಯ ಕಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಉಪಕ್ರಮದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಶಿಕ್ಷಣವು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬಂತೆ ಜೀವ ತಳೆಯಬೇಕಿದ್ದು ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸದೇ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹು ಆಯಾಮಗಳ, ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನವನ್ನರಿತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು.
- ಮಾತು, ಓದು, ಬರಹ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳು, ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಬಗೆಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ, ಕಾಫಿ ಪುಸ್ತಕ, ಉಕ್ತಲೇಖನ, ಪದ್ಯ ಕಂಠಪಾಠ, ಪ್ರಬಂಧ ಬರಹ, ಗಾಯನ, ಅಭಿನಯ, ಕಥನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣಗಳು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬೋಧನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇವುಗಳು ರಚನಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರಲು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳು ಇರಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಔಪಚಾರಿಕ ಬೋಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಆಕರ್ಷಕ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಸ್ವರೂಪದ ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ತಿನ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಮಾತೃಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಇರುವುದು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ.
- ಈ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಬೋಧಕರು ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಶಿಕ್ಷಣ/ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊರಬಂದು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಲಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳ ಬಹು ಭಾಷಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಬೋಧನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡದೇ ಸಹಜ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಎಂದೂ ನಿರಾಕರಿಸದೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.
- ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗಷ್ಟೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಹನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬೋಧನೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಳಕೆ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬಳಕೆ, ಕಥನ, ಗಾಯನ, ಅಭಿನಯ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಡಾ|| ಸಿ.ಜಿ.ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿ ಅವರು, Evaluation of D.Ed Curriculum of Karnataka, 2007 ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯವಿಷಯ ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಆದ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಸಮಗ್ರೀಕರಣದ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ.
- ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಮಟ್ಟ, ಅನುವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ.
- ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲ.
- ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಪಠ್ಯಗಳು ಹೊರೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮರು ರಚನೆಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳೆಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಿಸಿ 'ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ' ಎಂದು ಬದಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಂದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ನಾವಿನ್ಯತೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾದ ಚೈತನ್ಯ, ರಂಗಕಲೆ, ನಲಿ-ಕಲಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾಷಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

- ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ/ಕಂಡುಬರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ನೀಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಿಯಾಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ-ಕೊರತೆಗಳು:

ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ವಿಷಯ ಕಲಿಕೆಯ ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಲಿಸುವಿಕೆ, ಮಾತು, ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ? ಕಲಿಕಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದೋಷಗಳೇನು? ಅವರ ಭಾಷೆಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕ್ರಮ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಸಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಪದಸಂಪತ್ತು, ಪದಸೃಷ್ಟಿ, ಪದ ಸಂಯೋಜನೆ, ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ, ಸಹಜ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಚರ್ಚೆ, ಸಂವಾದ, ಭಾಷಣ, ಕಥನ ಮತ್ತು ಅಭಿನಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ, ಕಥನ ಶೈಲಿ, ಅನುವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಬಹುಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಇವುಗಳ ಸುಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಸಹಜತೆ, ನಿರರ್ಗಳತೆ, ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಕಲಿಕೆಯ ಔಪಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

7. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿ-ಸಲಹೆಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕ	ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಪಠ್ಯವಿಷಯ	ಸೂಚಿತ ಬದಲಾವಣೆ	ಸಮರ್ಥನೆ
1.	ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ.	ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ ಕನ್ನಡ	'ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ' ಎಂದು ಮರು ರಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ	ಸೂಕ್ತ ತರ್ಕಸರಣೆ ಕ್ರಮಾನುಗತ ನಿಯಮದನ್ವಯ.
2.	ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಉದ್ದೇಶಗಳು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ.	ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಆಶಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್‌ಚಿಂತಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆಶಯದಂತೆ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
3.	ಘಟಕ-1	ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳು	ಒಂದನೇ ಘಟಕವು ಕ್ರಮಾಗತ ಶ್ರೇಣಿಯಂತೆ ಐದನೇ ಘಟಕ ಆಗಬೇಕು.	ಘಟಕಗಳು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
4.	ಘಟಕ-2	ಪ್ರಸ್ತುತ 2ನೇ ಘಟಕದ	ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು 'ಕನ್ನಡ'	ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ

		ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥ ಪ್ರಯೋಜನ, ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮಹತ್ವ.....ಇದೆ	ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯಮಗಳು' ಈ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಘಟಕವನ್ನು ಒಂದನೇ ಘಟಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.	ಉದ್ದೇಶಗಳು ಇದ್ದು ಮೊದಲನೇ ಘಟಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮ.
5.	ಘಟಕ -3	ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು - ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಭಾಷಾಕೌಶಲಗಳು- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಂದು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ಘಟಕ ಮೂರನೇ ಎರಡನೇ ಘಟಕವಾಗಿ ಮರು ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪಠ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಸರಣಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಕ್ರಮಾಗತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಘಟಕವನ್ನು ಎರಡನೇ ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.
6.	ಘಟಕ -04	ಘಟಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಭಾಷಾ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳು - ಸ್ವರೂಪ, ವಿಧಗಳು, ಪ್ರಸ್ತುತ 4ನೇ ಘಟಕವಾಗಿದೆ.	ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. 4ನೇ ಘಟಕವನ್ನು 3ನೇ ಘಟಕವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಘಟಕಗಳ ಕ್ರಮಾಗತವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದೆ.
7.	ಘಟಕ-05	ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು -ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಂಧ ಬೋಧನೆ ವಿಧಾನಗಳು	ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು 'ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಂಧ ಬೋಧನೆ ವಿಧಾನಗಳು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮರು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 5.4.1ರ ವಿಷಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು.	ಅರ್ಥಬದ್ಧ ಶ್ರೇಣೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. 5.4.1 ರ ವಿಷಯಾಂಶಗಳು ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.
8.	ಘಟಕ-06	ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಘಟಕ ಐದರಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳು ಈ ಘಟಕವನ್ನು	ವಿಷಯಗಳ ಕ್ರಮಾ ಜೋಡಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ

			5ನೇ ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಘಟಕದ ವಿಷಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಂತೆ ಪುನರ್ ರಚನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.	
8	ಘಟಕ-07	ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಬೋಧನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	ಎಂದು ಮರುರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.	ವಿಷಯಗಳ ಕ್ರಮಾಗತ ಜೋಡಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
9.	ಘಟಕ -08	ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಬೋಧನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು.	ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು 'ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ -ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು' ಎಂದು ಮರು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮಾನುಗತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
10.	ಘಟಕ-09	ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಭಾಷಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು	ಶೀರ್ಷಿಕೆ : 'ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ -ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು' ಎಂದು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪಠ್ಯಾಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯವಿರುವ i. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ ಪರಿಚಯ. ii. ಕನ್ನಡ ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತು ಛಂದಸ್ಸು ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು iii. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಪರಿಚಯ ಈ ಮೂರು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ತಾತ್ವಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಿರುತ್ತದೆ.

9. ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ಥೂಲ ವಿಷಯಾಂಶಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಡಿ.ಎಡ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣ ಪಠ್ಯವು ವಿಷಯಾಂಶಗಳ ಹೊರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಸದರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಇದರ ಅಧ್ಯಯನವು ಅವಜ್ಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ವಿಷಯಾದಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಬೋಧನೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೂರು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ - ಸ್ಥೂಲ ಪಠ್ಯಾಂಶಗಳು

ಘಟಕ - 1 : ಭಾಷೆ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ - ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ತಾರತಮ್ಯ ನಿವಾರಣೆ.
- ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಹನಗಳು
- ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯಮಗಳು
- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳು - ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳು
- ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ, ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ - ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿಗಳು
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮಾನಕಗಳು

ಘಟಕ - 2 : ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು - ಬೆಳೆಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು

- ಎ. ಆಲಿಸುವಿಕೆ: ದೋಷಗಳು - ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು/ಅಭ್ಯಾಸಗಳು
- ಬಿ. ಮಾತುಗಾರಿಕೆ: ದೋಷಗಳು - ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು/ಅಭ್ಯಾಸಗಳು
- ಸಿ. ಓದುಗಾರಿಕೆ: ಕಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ದೋಷಗಳು-ಪರಿಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು
1-8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಓದುವ ಕೌಶಲಗಳ ಪರಿಚಯ
ಬಾಯ್ದರೆ - ಮೌನವು ಓದಿನ ಮಹತ್ವ
ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಕವನ, ಗಮಕ, ಓದುವ ಕ್ರಮ
ಓದುಗಾರಿಕೆ ಕೌಶಲವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು-ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು
ರಚನಾವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
- ಡಿ. ಬರವಣಿಗೆ
ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳು
ಬರವಣಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು
ಅಂದವಾದ ಕೈ ಬರಹ ಕಲಿಸುವುದು
1-8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲಗಳ ಪರಿಚಯ
ವಿಶೇಷ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು (ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನಗಳು)
ಲಿಖಿತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಬಲಪಡಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು - ಕಥೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕವನ - ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆ.

ಘಟಕ - 3 : ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- ಗದ್ಯ ಬೋಧನೆ - ಉದ್ದೇಶಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಪದ್ಯ ಬೋಧನೆ - ಉದ್ದೇಶಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನೆ - ಉದ್ದೇಶಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧನೆ - ಉದ್ದೇಶಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ರಚನಾ ವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪಠ್ಯ/ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆ, ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು

ಘಟಕ - 4 : ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕ - ಅರ್ಹತೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಗಳು
ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ
ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ಅಧುನಿಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಬಳಕೆ
ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ
ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ
ತರಗತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ - ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗಮನ, ಸಮಯ ಅಂಚಿಕೆ,
ಬಹುವರ್ಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಗುಂಪುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ಅಲಂಕಾರಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆ
ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗೆ ವಿವಿಧ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆ

ಘಟಕ - 5 : ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಸವಾಲುಗಳು
ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು
ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಧನಗಳು, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ರಚನೆ,
ತಂತ್ರಗಳು (ಸಾಧನಗಳು- ತಯಾರಿ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ).
ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಬಳಕೆ. [ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಪೋಷಕರು, ಸಮುದಾಯ]

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು:

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ತರಗತಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದೇ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮತ್ತು ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸಮವಯಸ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಕಲಿತಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಕಥನ, ರೂಪಕ, ಸಂವಹನ, ಅನುವಾದ, ಕ್ರೀಡಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಜ ಸಂವಾದ, ಚರ್ಚೆ, ಗಾಯನ, ಅಭಿನಯ, ಆಟ, ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಗಾಯನ, ಅಭಿನಯ ,ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆ ತರಗತಿಯ ಅಂತರ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ಆಗಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳಾದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆ, ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ, ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Grammer Translation Method; Direct Method; Audio-Lingual Method; Communication Approach; Computer Aided Language Teaching (CALT); Community Language Learning (CLL); Suggesto Pedia ; Total Physical Response Method (TPL) ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು¹

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಆಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕು.
2. ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯ ಭಾಷೆ, ಪರಿಸರದ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಭಾಷೆಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಬೋಧನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಭಾಷೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು.

¹ ಆಧಾರ: Position Paper, National Focus Group on Teaching of Indian Languages – 1.3. P.No.30-32, NCERT, New Delhi;2006

3. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಣ್ಯತೆ ಗಳಿಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಮಾನವ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.
4. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನುವಾದ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ನಡುವೆ ಸಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.
5. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಕರು, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಕಾರರು, ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾವಿಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಭಾಷಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಬೋಧನಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬೇಕು.
6. ಸೆಂಕೆಂಡರಿ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.
7. ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳು, ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾವಿಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಬೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳು, ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಬಳಸಬೇಕು.
8. ಮಕ್ಕಳು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾವಿಣ್ಯತೆ ಗಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪೂರಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.
9. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದೆ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ವರೂಪದ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪೂರಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷೆಯು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರಬೇಕು.
10. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತೃಭಾಷೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆ, ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲು ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಆಕರ್ಷಕ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯ ಬೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳು, ತರಗತಿಯ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
11. ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷಾ ಬೋಧಕರು ಹಾಗೂ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇರಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು.
12. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದನ್ವಯ ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಮನೀಯ ರೀತಿಯ ಆಚರಣೆಗೆ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತವಾಗಿರಬೇಕು.
13. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾ ಪರಿಸರದ ತರಗತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದು ಈ ಪರಿಸರವನ್ನು ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗೆ ಪೂರಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಬೆಳೆಸಲು ಬಹುಭಾಷಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
14. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಗಳ ಉಳಿಯುವಿಕೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.
15. ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಟ್ಟು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಳಿಯದಂತೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಪ್ರಯಾಸಕರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯ, ಪೂರ್ವ

ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಳಸಿಹಾಕಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಸಾಧನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಹು ಭಾಷಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು.

16. ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಜ್ಞಾನವು ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಇದು ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ನೆಲೆಯಿಂದ ದೂರಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬೇಕು.
17. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಗಡಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಭಾಷೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ರೂಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.
18. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಲಿಗೆ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆಗೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು.
19. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
20. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಪುಟ್ಟ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು.
21. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಬೋಧನಾ ಶೈಲಿಯನ್ನು/ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

11.ಸಾರಾಂಶ (Executive Summary)

ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವಂತಹ ಸಂವಹನ ಸಾಧನ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ, ಮನೆ, ನೆರೆಹೊರೆ, ಸಮವಯಸ್ಕರ ಜೊತೆ ಬೆರೆತು ಮಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ, ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವ, ಯೋಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಹುರೂಪದ ಪರಂಪರೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಹು ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಈ ರೀತಿಯ ಬಹು ಭಾಷಾ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುಗೆಯು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಜೀವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಬಹುಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ನಡುವೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನೆ, ನೆರೆಹೊರೆ, ಸಮವಯಸ್ಕರು, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು

ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಡನಾಟಗಳು ಅವರ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ತರಗತಿಯ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಪ್ರಬಂಧ ಬೋಧನೆಗಳ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಷ್ಟೆ ಒಳಪಡದೆ ಮಕ್ಕಳ ಇಡೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿಷಯ ಬೋಧನೆಯಂತೆ ಆಗದೇ ಶಾಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾದ ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಯೋಚನೆ, ಭಾವನೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಅನುಭವ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಅಧ್ಯಯನಶೀಲತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ವಿಕಸನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ರಸಾನುಭವಗಳ ಕಲಿಕೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಬಹು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಸನವು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು.

ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಎಲ್ಲ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಯಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳಾದ ಸಮತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ದೂರದ ಕನಸುಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯು ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ (Integrated), ರಚನಾತ್ಮಕ(Constructive), ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ (Inter Disciplinary), ಬಹುಮುಖಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಸಮಗ್ರ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಬರಬೇಕು.

12. ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. Agnihotri,R.K. 'Teacher's pace in the classroom'. The Language Curriculum: Dynamics of change (Vol.1.) Report of the International Seminar. CIEFL Hyderabad-1995.
2. Agnihotri,R.K. et.al., 'Social Psychological Perspective in Second Language Learning'. Sage Publications. New Delhi: 1998.
3. Alderson.J.C., Clapham, C and Wall., D.Language Test Construction and Evaluation. Cambridge University Press, Cambridge: 1995.
4. Allwright, D. and Bailey, K.M., Focus on the Language Classroom. Cambridge University Press, Cambridge:1991.
5. Atkinson, M, Explanations in the Study of Child Language Development. Cambridge University Press, Cambridge: 1982.
6. Axelrod, Rise, B., et.al., Reading Critically, Writing Well. St.Martin's Press, New York:1990.

7. Bachman, L. 'The Development and use of criterion-referenced test of language programme evaluation'. In Johnson, R.K(ed.), The Second Language Curriculum. Cambridge University Press, Cambridge:1989.
8. Beaumont,M.The Teaching of reading Skills in Second/Foreign Language. Patras. The Hellenic Open University:1996.
9. Bloom.B.S, Taxonomy of Educational Objectives Vol.1:, Cambridge University Press, Cambridge: 1956
10. Brown.D.H, Principles of Language Learning and Teaching , Prentice Hall, Inc. New Delhi: 1980.
11. Brumfit, C., Communicative Methodology in Language Teaching, Cambridge University Press, Cambridge:1984.
12. Chaturvedi, M.G., Mohale,B.V., The Position of Language in School Curriculum in India. NCERT, New Delhi: 1976.
13. Chomsky. N, Syntactic Structures. The Hague:Mouton Co.: 1957.
14. Chomsky. N, Language and Mind: Harcourt Brace Jovanovich, New York: 1972.
15. Chomsky. N, Knowledge of Language, Praeger, New York:1986.
16. Chomsky. N, Language and Problems of Knowledge, Praeger, New York:1986.
17. Davis.A Principles of Language Testing. Pergamon Press, Cambridge, Mass MIT: 1980.
18. Emerald V.Dechant., Henry P.Smith., Psychology in Teaching Reading. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey:1997.
19. Illich.I., Taught Mother Tongue and Vernacular Tongue. Oxford University Press: Oxford :1981.
20. Emerald V.Dechant., Improving the Teaching of Reading. Prentice-Hall, Inc., India, New Jersey:1997.
21. Kress, G., Linguistic Process in Socio Cultural Practice. Oxford University Press, Oxford :1986.
22. Lado, Robert., Language Teaching – A scientific Approach. The McGraw-Hill Publishing Co.Ltd. New Delhi.
23. NCERT., National Curriculum Frame Work-2005. NCERT, New Delhi Oxford: 2005.
24. NCERT., National Curriculum Frame Work-2005-Abridged. NCERT, New Delhi Oxford: 2005.
25. NCERT., National Curriculum Frame Work-2005. Position Paper, National Focus Group on Teacher Education for Curriculum Renewal. NCERT, New Delhi Oxford: 2007.
26. NCERT., National Curriculum Frame Work-2005. Position Paper, National Focus Group on Teaching of Indian Languages. NCERT, New Delhi Oxford: 2006.
27. NCTE., National Curriculum Frame Work for Teacher Education - 2009. NCTE, New Delhi:2009.
28. Nunan, D., 'Understanding Language Class Rooms'. Printice Hall, London: 1989.
29. Nunan, D., 'Language Teaching Methodology'. Printice Hall, London: 1989.

30. Pattanayak, D.P., Multilingualism and Mother Togue Education., Oxford University Press, Oford:1981.
31. Ram.S.K.,et.al, Reading in Language and Language Teaching, NCERT, New Delhi, 1983
32. ಅನಸೂಯ.ವಿ.ಪರಗಿ., ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ತತ್ವ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಮಾರ್ಗ, ವಿವೇಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ-2011.
33. ಎಚ್ಚೆಸ್ಕೆ., ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆ. ಗಾಂಧಿಭವನ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು: 1973.
34. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು., ಕನ್ನಡದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು: 1978.
35. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು., ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ದರ್ಪಣ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು: 2010.
36. ಕುವೆಂಪು., ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ-ಸಂಪುಟ-1. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು: 1988.
37. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.ಎಸ್., ಕನ್ನಡ ಬೋಧನೆ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು: 1983.
38. ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ್., ಮಗುವಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ
39. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ.ಎಂ., ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು. ಡಿ.ವಿ.ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು: 1986.
40. ಜವರೇಗೌಡ, ದೇ., ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ತತ್ವ ವಿಚಾರ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು: 1977.
41. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಭ., ಯದುರಾಜನ್.ಎಸ್.ಎಸ್., ಕನ್ನಡ ಬೋಧನೆ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು: 1986.
42. ಡಾ|| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್., ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ. ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
43. ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ., ಚೈತನ್ಯ: ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗ ಕಲೆ; ಚೈತನ್ಯ ಸರಣಿ; ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ ; ಬಹುಮುಖಿ; ನಿರಂತರ. ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ., ಬೆಂಗಳೂರು.
44. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟಿ.ವಿ., ಇತರರು., ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ-ಭಂದಸ್ಸು ಮತ್ತು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಕನ್ನಡ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು:2011.
45. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟಿ.ವಿ., ಕನ್ನಡ ಭಂದಸ್ಸು. ಡಿ.ವಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು:2011.
46. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.ಬಿ.ಎ., ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ., ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೈಸೂರು: 1978.
47. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ., ಸಂ.ಮಾಲಿನಿ ಮಲ್ಯ, ಶಿವರಾಮಕಾರಂತರ ಲೇಖನಗಳು, ಸಂಪುಟ-2, ಭಾಷೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ., ಮಂಗಳೂರು - 94

13. ಅನುಬಂಧಗಳು (Annexure)

i. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ :

ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ಆಶಯದಿಂದ 1961ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಕೋಠಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ (1964-66 ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ) ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ 1968ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

1. ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ-ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ.
2. ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ-ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ; ಹಿಂದಿಯೇತರ ಭಾಷಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ.
3. ಮೂರನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿ-ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಒಂದು ಆಧುನಿಕ ಭಾಷೆ (ಎರಡನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯದ ಭಾಷೆ) ಹಿಂದಿಯೇತರ ಭಾಷಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ. ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿಕೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು, ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ.

ii. ಗೋಕಾಕ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ²

1979 ರ ಮುಂಚೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತಮಿಳು, ತೆಲಗು ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಸಹ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರದಿದ್ದರು, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಾಧನವಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಯತೊಡಗಿತು. ತತ್ಪಲವಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಾಡಿನ ಚಿಂತಕರು ತಕರಾರು ಎತ್ತಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 1980ರಲ್ಲಿ ಡಾ.ವಿ.ಕೆ.ಗೋಕಾಕ್ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು.

ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳು:

1. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸದ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕೇ?
2. ಹಾಗೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗದೇ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?
3. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕ ಭಾಷೆಗಳಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇ ಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ?

ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 150 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಕೈಕ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯು, 100 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ 50 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಮಗದೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂಬ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿತು. 8ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಏಕೈಕ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮೌನವಹಿಸಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಏಪ್ರಿಲ್ 30 1982ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಹೊಸ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾರಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು (ಇದು ಮೊದಲ ಭಾಗ);
  2. (ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ) ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ 100 ಅಂಕಗಳು ಇರುತ್ತವೆ; ತಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮೊದಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಪ್ರಥಮ ಸಹ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಈ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಕೊರತೆಗಳೆಂದರೆ
- ಅ) ಕನ್ನಡವು ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಏಕೈಕ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.
  - ಆ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುವ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ 100 ಅಂಕಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ.
  - ಇ) ಮೂರನೇ ಭಾಷೆಯು ಪರಿಕ್ಷೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಆಕಸ್ಮತಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬಂದರೆ ಅದು ಈಗಿನಂತೆ ಆಟಕ್ಕುಂಟು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಬಹುದು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮೂರನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಆರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಗೋಕಾಕ್ ಚಳುವಳಿ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು 'ಗೋಕಾಕ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಆ ಸೂತ್ರದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

ಅ. ಕನ್ನಡವು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 125 ಅಂಕಗಳ ಏಕೈಕ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಆ. ಉರ್ದು, ತಮಿಳು, ತೆಲಗು, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಅರಾಬಿಕ್, ಪರ್ಷಿಯ, ಮಲಯಾಳಂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ - ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಲಾ 100 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸೂತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇರಿ ಈ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಖಿಟ್ಟಿ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಖಿಟ್ಟಿಯ ದೂರುಗಳೆಂದರೆ:

1. ಮೊದಲ ತರಗತಿಯಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕನ್ನಡೇತರರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿರುವುದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ನೀಡಿದ್ದ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿತು.
2. 1982-83ರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಥಮಭಾಷಾ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಮೂರನೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಪಾತಮಾಡಿದಂತೆ.
3. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೈಕ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಊನ ತಂದಂತೆ.

ಈ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪೂರ್ಣಪೀಠದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ 25-09-1989ರಂದು ಗೋಕಾಕ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಪಿತ್ತಿತು. ಇವು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿತು.

1982ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ (1978-79ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ:

1. ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ (1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ) ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ

2. ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ (1 ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ) ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆ.
3. 3 ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಸಂಯೋಜಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ; ಆದರೆ ಇವು ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ.

ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ:

1. 150 ಅಂಕಗಳ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ 100 ಅಂಕಗಳ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ 50 ಅಂಕಗಳ ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ.
2. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಓದಿದವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಓದಬೇಕು.
4. ಪ್ರಥಮ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವವರು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಕಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಲು ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ.

4. ಗೋಕಾಕ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ (20-07-1982 ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ:

ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯ

ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ:

1. 125 ಅಂಕಗಳ ಏಕೈಕ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ
2. 100 ಅಂಕಗಳ ಇನ್ನೆರಡು ಭಾಷೆಗಳು (ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಆರಿಸಬಹುದು)
3. ಎಲ್ಲ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬೇಕು.
(ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತನ್ನ 25-01-1989ರ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದು).

5. ಈಗಿನ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ (19-06-1989 ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ:

1. ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಕಡ್ಡಾಯ. ಕನ್ನಡೇತರರಿಗೆ 3 ಹಾಗೂ 4ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವಯಿಚ್ಛೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.
2. 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡೇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯ. ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆ.
3. ಮೊದಲೆರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದೇ 3ನೇ ಭಾಷೆ (ಸಂಸ್ಕೃತ, ಅರಾಬಿಕ್, ಪರ್ಷಿಯನ್ ಸೇರಿದಂತೆ) ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣತೆ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ.

ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ:

1. 8 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ 3 ಭಾಷೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ತೇರ್ಗಡೆ ಕಡ್ಡಾಯ.
2. 125 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಭಾಷೆ

3. 100 ಅಂಕಗಳ ಇನ್ನೆರಡು ಭಾಷೆಗಳು

4. ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿರಲೇ ಬೇಕು.²

iii. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು:

1. ಆರ್.ಬಿ.ಲಫಾಜ್ :

ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಿಯವಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ವಿಮುಖಗೊಳಿಸಿದ ಹಾಗಾದೀತೂ. ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಷೆ, ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಒಂದು ಭಾಷೆ; ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಧ್ವಂಸ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಒಂದು ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿತ ವಿಚಾರಗಳು ಅವನ ಜೀವನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

2. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿ:

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಅನುಕರಣೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಕರಣಶೀಲ ತಲೆಮಾರನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ನಾಡು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲಾರದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬದುಕಲಾರೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೇತ. ಮಗುವಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದು ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ವಿರುದ್ಧ ನಾವು ಎಸಗುವ ಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಂಜು ಮಾಡಿದೆ; ಅವರ ನರಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಟಮಾಡುವ ಗಿಳಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನಿಂದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

- ಪರಭಾಷೆಯಿಂದ ಬರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಬರೀ ಅನುಕರಣೆ, ಸತ್ವಹೀನ. ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಬರುವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ನಾವು ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೊರತೆಗಳೇನೆ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಎದೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೇ ನನ್ನ ತಾಯಿನುಡಿಗೂ ನಾನು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು ಅದುಮಾತ್ರವೇ ನನಗೆ ಪ್ರಾಣದಾಯಕವಾದ ಹಾಲನ್ನು ಊಡಬಲ್ಲದು.
- ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾರಿ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ., ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಿತವರ್ಗದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು.

3. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು:

ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಕೇವಲ ಆಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಟು. ಆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.

² ಆಧಾರ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕ. ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2006.

4. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೂರ್:

ಭಾರತವಲ್ಲದೇ ಬೇರಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಭಾಷೆಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಷೆಗೂ ಈ ಬಗೆಯ ಅಂತರವಿಲ್ಲ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರದೇಶ ಭಾಷೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗದೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಗೂ, ಶಾಲೆಯ ಭಾಷೆಗೂ, ಸಮಾಜದ ಭಾಷೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಟಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಮಗುವಿಗೆ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

5. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು:

ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಗಳಿಂದ ನಡೆದಂತೆ, ಬೆಂಜು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಈಜಿಗೆ ಹೊರಟಂತೆ; ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮರಗಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಡೆದಂತೆ, ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದಂತೆ. ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಮೊಂಡಾಗುತ್ತದೆ, ಭಾವದ ಸೆಲೆ ಬತ್ತುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯನ್ನು ನಿರಕ್ಷರತೆಗೂ, ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಕಲಿತವರ ಮತ್ತು ಕಲಿಯದವರ ನಡುವಣ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಭಾವೈಕ್ಯ ಕುದುರಿ, ಜ್ಞಾನದ ಮಟ್ಟ ಸಾಮುದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಚಿಗುರೋಡೆಯುವ ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುರುಟಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

6. ಎಂ.ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ:

ಆಂಗ್ಲಶಾಲೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ-ನಗರ ಎಂಬ ಭೇದವನ್ನು, ಬಡವ-ಶ್ರೀಮಂತರ ಅಂತರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಹೊಡೆದಿವೆ. ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತರಿಸಿ. ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂಟಿತಗೊಳಿಸಿ ಅವು ಕೇವಲ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಕಲಿಕೆಯೇ ಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ಬ್ರಮೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿವೆ. ಭಾರತವು ಶತಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ದಾಸ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕೂಪಗಳು, ಹಣ ದುಡಿಯುವ ಸಾಧನಗಳು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮಶಾಲೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಒಂದೇ ಮದ್ದು.

iv ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆ (ಡಾ.ಕೋಥಾರಿ ಆಯೋಗ 1964-66)

ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಭಾಷೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು.
- ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಆ ಭಾಷೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು.
- ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಈ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬಲ್ಲ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ತಾಯಿ ನುಡಿ ಮಾತ್ರವೇ.

*****

kodirangappa@gmail.com

To,

geeta273sri@gmail.com